

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Олег МАРЕНКОВ

« 29 » 2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Кондратової Маргарити Вадимівни
«Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії:
інституційні та комунікаційні засади», представленої на здобуття ступеня доктора
філософії за спеціальністю 052 Політологія

Витяг

з протоколу № 11 від 25 квітня 2024 року міжкафедрального семінару
факультету суспільних наук і міжнародних відносин
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Головуючий на засіданні міжкафедрального семінару факультету суспільних
наук і міжнародних відносин д. політ. н., проф. В. В. Кривошеїн

Секретар міжкафедрального семінару факультету суспільних наук і
міжнародних відносин к.філос.н., доц. В. А. Вершина

ПРИСУТНІ 15 з 15 членів міжкафедрального семінару: д.філос.н., доц.
Бродецька Ю.Ю. (09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії), д. політ.н.,
проф. Висоцький О.Ю. (23.00.01 – теорія та історія політичної науки), д.
політ.н., проф. Іщенко І.В. (23.00.02 – політичні інститути та процеси), д. політ.н.,
проф. Кривошеїн В.В. (23.00.01 – теорія та історія політичної науки), д.філос.н.,
проф. Кулик О.В. (09.00.05 – історія філософії), д. філос.н., проф. Окороков В.Б.
(09.00.05 – історія філософії), к. філос. н., доц. Павленко І.В. (09.00.05 – історія
філософії), д. філос.н., проф. Павлова Т.С. (09.00.05 – історія філософії), к. політ.
н., доц. Петров П.Г. (23.00.01 – теорія та історія політичної науки), д. політ.н., доц.
Ставченко С.В. (23.00.01 – теорія та історія політичної науки), к. політ. н., доц.
Тимченко М.М. (23.00.02 – політичні інститути та процеси), д. політ.н., проф.
Третяк О.А. (23.00.01 – теорія та історія політичної науки), д. філос. н., проф.
Шаталович О.М. (09.00.05 – історія філософії), проф. Шевцов С.В. (09.00.05 –
історія філософії), д. політ. н., доц. Шуліка А.А. (23.00.02 – політичні інститути та

процеси).

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

Тема дисертації затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара 21.11.2020 р. протокол № 6., уточнена на вченій раді факультету суспільних наук і міжнародних відносин 18.12. 2023 р., протокол №6. Строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми до 01.07.2027, № 2372.

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертації Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

За результатами перевірки дисертаційної роботи Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» на плагіат програмою «UniChes» виявлено 8,34% подібностей: 7% становлять збіги літературних джерел, 8% запозичень складають одноосібні праці Кондратової М. В. , інші 2,08% – вживані терміни сучасної політичної науки. На підставі перевірки зроблено висновок: робота Кондратової М. В. має достатній рівень оригінальності (91,66 %) і може бути допущена до захисту.

Перевірку на плагіат здійснювала комісія у складі: к.філос.н., доц., доцент кафедри філософії Вершина В.В. та к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин Петров П.Г. Робота виконана на 9 авторських аркушах і містить такі складові частини: анотація, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури.

Доповідь Кондратової М. В.:

Тема моєї дисертації «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади»

Актуальність теми. Важливою ознакою сучасного розвитку демократії є встановлення порядку денного суспільства і держави на основі вільних та відкритих обговорень. Репрезентація позицій основних політичних акторів виступає ключовою умовою ухвалення адекватних та ефективних публічних політичних рішень. Ознакою сталої та консолідованої демократії на сучасному етапі виступає наявність імперативів та прагматичних вимог сталого розвитку в порядку денного суспільства. Сталий розвиток в політичному плані вимагає

особливої культури представлення політичних інтересів, високої підготовки та ерудиції від політичних лідерів, здатності до консенсусу та самообмеження у політичному змаганні. На сучасному етапі сталий розвиток не вичерпується проблемами охорони навколишнього природного середовища. Сьогодні сталий розвиток – це ідейна основа потужних громадсько-політичних рухів щодо відстоювання соціальних, економічних й культурних вимог, важлива частина концептуального змісту конкретних програм політичних партій, базова основа для нормативного регулювання довгострокового розвитку таких наднаціональних об'єднань як Європейський Союз, НАФТА, ООН тощо.

Сучасна Україна, яка перебуває в умовах жорсткого протистояння з росією та здійснює захист екзистенційних цінностей, потребує чітких маркерів цивілізаційної ідентичності. Європейська інтеграція як незворотній вектор руху національної державності в контексті сталого розвитку отримує систему мотиваційних орієнтирів, які здатні сприяти більш дієвим та глибоким контактам із сучасними європейськими та євратлантичними партнерами. Просування сталого розвитку до порядку денного сучасної української держави є ключовим аспектом модернізації систем політичного менеджменту, інституалізації громадсько-політичної участі, створення нових умов нормативного захисту екосистем та довкілля для майбутніх поколінь.

Об'єднання українського суспільства та модернізація держави на основі цінностей та орієнтирів сталого розвитку забезпечує зосередження ресурсів країни на найбільш перспективних аспектах глобального прогресу. Розбудова сталої (консолідованої) демократії в Україні вимагає досвіду спільного утвердження проєкологічних або екодружніх цінностей, які стануть постійно діючим імперативами для наступних поколінь. Інституалізація демократичних обговорень порядку денного сталого розвитку на національному регіональному і локальному рівні визначає можливості просування України у світових рейтингах модернізації, технологічного поступу, зеленої економіки тощо. Порядок денний сталого розвитку включає активізацію екологічних політичних сил та громадських організацій, активізацію громадських комунікаційних кампаній, формалізацію квотування питань сталого розвитку в діяльності інститутів публічної влади.

Відповідно для сучасної української політичної науки та політичної практики актуальним є вироблення національного підходу для впровадження політичних пріоритетів сталого розвитку. Попри зусилля країни-агресорки знищити природоохоронний та ресурсний потенціал України (як це продемонстровано у випадку зухвалого руйнування Каховської гідроелектростанції), наша держава має продемонструвати потенціал єднання навколо цінностей та пріоритетів сталого розвитку у післявоєнний період.

Сталий розвиток буде важливим чинником відбудови зруйнованого інфраструктурного потенціалу та реалізації проєктів ресурсозбереження, раціонального природокористування тощо. Дослідження інституційних та

комунікаційних вимірів формування демократичного порядку денного сталого розвитку визначає конкретні заходи та рекомендації стосовно ініціювання законодавчих змін та впровадження проектних пропозицій на всіх рівнях політичної організації українського суспільства. Осмислення зарубіжного досвіду просування порядку денного сталого розвитку спрямоване на формулювання пропозицій для консолідації проєкологічного політичного середовища сучасній Україні та світі в цілому.

Метою дослідження є встановлення специфіки формування політичного порядку денного сталого розвитку на основі інституційних та комунікаційних засад сучасної сталої демократії.

Завдання роботи

- з'ясувати теоретичні основи дослідження формування політичного порядку денного сталого розвитку в умовах сучасної демократії в міждисциплінарному аспекті сучасних суспільних наук, а також в контексті концептуальних орієнтирів сучасної політичної науки;
- встановити нормативні механізми формування інституційної спроможності політичного порядку сталого розвитку в умовах консолідованої та трансформаційної демократії;
- виявити особливості формування вектору політичного порядку денного сталого розвитку сучасних міжнародних організацій та наднаціональних об'єднань;
- визначити тенденції просування питань сталого розвитку в сучасних країнах консолідованої демократії, а також в країнах демократичних трансформацій;
- розкрити специфіку просування питань сталого розвитку до порядку денного політичних обговорень інститутів державної влади сучасної України;
- встановити оптимальні підходи просування цінностей сталого розвитку еко-дружньої та екологічно орієнтованої політики в українському суспільстві на основі демократичних практик політичної діяльності та громадянської дії.

Об'єктом дослідження є форми представлення політичних інтересів на рівні функціонування інститутів політичного управління в умовах консолідованої демократії.

Предметом дослідження є встановлення особливостей формування порядку денного сталого розвитку в середовищі демократичного прийняття політичних рішень в інституційному, організаційному та комунікаційному вимірах.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше в українській політологічній традиції з'ясовано специфіку утвердження порядку денного сталого розвитку в умовах консолідованої демократії та демократичних трансформацій, виявлено значущі механізми конституційного та комунікаційного просування

екологічних цінностей до загальнонаціональних політичних обговорень та прийняття політичних рішень.

Вперше

- визначено специфіку порядку денного сталого розвитку в умовах сучасної демократії, який полягає в розгляді питань збалансованого розвитку суспільства та природоохоронних політик. Значущими рисами порядку денного сталого розвитку є: концептуальна обґрунтованість, відкритість позицій стейкхолдерів політики сталого розвитку; взаємозв'язок з міжнародними стандартами сталого розвитку; належна артикуляція потреб сталого розвитку локальних громад і територіальних одиниць; прозорість підготовки рішень щодо реалізації сталого розвитку; апеляція до міжнародної підтримки рішень політики сталого розвитку;

- з'ясовано перелік інституційних стейкхолдерів політики сталого розвитку в умовах демократичних трансформацій. Ними є: політичні партії екологічного спрямування, громадські рухи які артикулюють впровадження компонентів сталого розвитку, неурядові організації, які реалізують проекти громадського відстоювання (адвокати) проблем та проектів сталого розвитку, групи інтересів екологічно-орієнтованого бізнесу, державні установи (міністерства, відомства та уряди в цілому), які здійснюють політику сталого розвитку відповідно до повноважень та предметів відання. Експертні та наукові спільноти, які просувають концепти політичного обґрунтування сталого розвитку, локальні громади та представницькі інститути місцевого самоврядування, зацікавлені в утвердженні порядку денного сталого розвитку;

- виявлені етапи утвердження порядку денного сталого розвитку в контексті демократичної політичної конкуренції. До них належать: 1) етап артикуляції потреб впровадження технологій сталого розвитку; 2) етап агрегування конкретних пропозицій та/або вимог щодо сталого розвитку; 3) обговорення/дискусія стосовно реалізації проектів сталого розвитку; 4) затвердження рішення стосовно сталого розвитку; 5) контроль виконання рішення з боку уповноважених інститутів та громадськості;

Уточнено

- послідовність реалізації політико-комунікаційних кампаній щодо реалізації порядку денного сталого розвитку в сучасних медіа, соціальних мережах Інтернет тощо. Перша фаза: «атрактивний інцидент», який привертає увагу до проблем сталого розвитку; друга фаза: вивчення ефекту від «атрактивного інциденту»; третя фаза: мультиплікація ефекту формування інформаційного тла в якому питання сталого розвитку є нагальним та актуальним; четверта фаза: залучення громадського або політичного стейкхолдера щодо адвокації-кампанії стосовно конкретного пункту порядку денного, присвяченого сталому розвитку; п'ята фаза: масована спин-кампанія щодо суспільної значущості програми проекту сталого розвитку; шоста фаза: імплементація

проблеми сталого розвитку до порядку денного діяльності інститутів політичного управління на локальному, регіональному, національному міжнародному рівні; сьома фаза: просування питання сталого розвитку до пріоритетної частини загального політичного порядку денного; восьма фаза: ангажування середовища прийняття рішень до формування консенсусу щодо інституційного розгляду питання сталого розвитку; дев'ята фаза: експертна підтримка підготовки рішення щодо питання сталого розвитку; десята фаза: висвітлення голосування та/або ухвалення рішення щодо сталого розвитку;

- специфічні риси просування екологічних або екодружніх цінностей до обговорень значущих для стану громадської думки та загального укріплення розвитку на рівні локальних громад в умовах сталої демократії. Ними є: зв'язок зі споживчою поведінкою, зв'язок з економічним та бізнес- середовищем сталого розвитку, фокусування уваги на пріоритетності захисту навколишнього природного середовища, укріплення культурної цінності сталого розвитку, маркетингова технологія конкурентного значення цінностей сталого розвитку, утвердження безальтернативності екодружньої та екологічно орієнтованої поведінки та індивідуальних переконань, моніторинг громадської думки стосовно екологічних цінностей в межах громади територіальної одиниці та національної держави;

Дістали подальшого розвитку

- концепція оптимізації взаємодії інститутів державної влади та громадського середовища в контексті утвердження порядку денного сталого розвитку. Впроваджено доповнення до ініціювання національного форуму сталого розвитку як відкритого простору обговорення першочергових питань реалізації сталого розвитку в Україні, апробація порядку денного політики сталого розвитку конкретних регіонах України, реалізація моніторингових проєктів ефективності ініціатив та проєктів щодо сталого розвитку, створення загальнонаціональної електронної бази проєктів сталого розвитку на локальному регіональному і національному рівнях;

- артикуляція першочергових пунктів порядку денного сталого розвитку в Україні. Вони включають: консолідацію політичного середовища стейкхолдерів сталого розвитку, мультиплікацію позитивного досвіду ініціатив та проєктів сталого розвитку, формування бази нормативного закріплення екодружньої та екологічно орієнтованої поведінки інститутів публічної влади, громадських спільнот та окремих громадян.

У першому розділі нашої роботи встановлено

Основою раціональної комунікаційної політики стосовно просування цілей та орієнтирів сталого розвитку в суспільстві є політична координація дій відносно демократичного ухвалення рішень в галузі раціонального природокористування, поводження з відходами, екологічно мотивованої урбаністичної політики тощо. Метою можливої комунікаційної кампанії щодо

просування політичних цінностей сталого розвитку має бути зміна поведінки споживачів, а також усвідомлення ними значення збереження ресурсів та дружньої до природи поведінки. На відміну від сталої демократії в сучасній Україні зберігається обмежене розуміння сталого розвитку як діяльності та політики, спрямованої на захист природи та біологічного різноманіття.

У другому розділі встановлено

інституційна спроможність сучасних європейських екологічних політичних сил є досить високою. В країнах «старої Європи» зелені партії є постійними партнерами урядових коаліцій в рамках парламентських демократій. Завдяки цьому цінності захисту навколишнього природного середовища впроваджується безпосередньо до економічної політики держав та становлять принципи розбудови новітньої економічної інфраструктури. В країнах Центральної та Східної Європи, а також у балканських країнах зелені партії перебувають на периферії політичного спектру. Вони намагаються привернути до себе увагу гучними публічними акціями. В цілому просування екологічних цінностей та цілей сталого розвитку в кожній окремій державі сучасної Європи підпорядкована умовам економічного зростання та рівню добробуту населення. В умовах пандемії COVID-19 політична актуальність екологічних цінностей значно знизилася. Екологічні рухи та індивідуальні інформаційні актори намагаються підтримувати інтерес суспільства до екологічної проблематики.

У третьому розділі з'ясовано

інституційне підґрунтя просування екологічних цінностей сучасного світу набуває розкриття через конкретні ініціативи міжнародних організацій, профільні установи організації об'єднаних націй, а також міжнародних корпорацій. Ці актори різною мірою намагаються акцентувати увагу на доцільності об'єднання порядку денного публічного врядування та економічної ініціативи. Політико-інституційна конфігурація просування екологічних цінностей через еліту та провідних лідерів світу поступово втрачає свою дієвість та здійснюється радше за інерцією. На сучасному етапі актуальним є залучення до утвердження «екодружньої» політичної поведінки масових екологічних громадських рухів та спільнот. Без цього демонстрація кейсів сталого розвитку буде виглядати фрагментарною. Наявність багатьох міжнародних форумів та ініціатив стосовно просування екологічних цінностей слабо змінює ситуацію на національному рівні.

У своїй роботі ми дійшли таких висновків

В сучасних політичних науках сталий розвиток розглядається як бажаний результат демократизації та формування мультикультурного інклюзивного суспільства. Відповідно визначається певна черговість впровадження демократичних реформ і надалі реформ сталого розвитку. Слід розуміти, що кліматичні зміни, кризові явища у системах споживання та виробництва, не дають можливості встановлювати природоохоронні та

відновлювані заходи в залежність від політичної структури та політико-інституційних засад демократичного прийняття рішень. Фокус уваги сучасної політологічної спільноти зосереджений на успішних кейсах впровадження програм і проектів сталого розвитку залишає поза увагою розгляд умов та перспектив реалізації цих концептів в країнах, що розвиваються.

Політико-нормативне середовище впровадження порядку денного сталого розвитку має структуру, яка охоплює діяльність інститутів політичного рівня від локального до глобального. Встановлення цілей сталого розвитку на рівні ООН та інших структур міжнародної співпраці говорить про наявність широкого консенсусу стосовно можливостей та імовірності впровадження заходів в сфері балансу людського суспільства та природи. Водночас різноманіття сучасних держав вносить істотні корективи щодо темпів та ресурсного забезпечення реформ сталого розвитку. Стратегії та проекти впровадження удосконалення директив щодо сталого розвитку вимагають істотної еволюції політичних систем шляхом демократизації. Незважаючи на те, що більшість держав світу приєдналася до декларацій щодо цілей сталого розвитку на глобальному рівні, все ж існують істотні питання щодо інституційної спроможності політичних партій, груп інтересів, громадських рухів та об'єднань тощо.

Трансляція проєкологічних тез та смислів до системи виховання та освіти майбутніх поколінь, деформалізація практик громадянського відстоювання повинні ґрунтуватися на локальних традиціях екологічно свідомої поведінки та пропагувати екологічні цінності на прикладах конкретних родин або спільнот.

Сталий розвиток місцевих громад в Україні виступає потужним чинником мультиплікації політичного досвіду «зеленої політики». Тому ангажованість екологічними цінностями на місцевому рівні зробить можливим просування порядку денного на всеукраїнському на всеукраїнський загаль на основі діяльності консолідованих про екологічних політичних партій. Акцентування уваги на екологічній відповідальності бізнесу господарюючих суб'єктів та технологічних процесів вимагає громадянського контролю та забезпечення прозорості формування загального порядку денного на локальному рівні. Місцеві політичні режими вимагають корекції урбаністичного розвитку, базових практик поводження з відходами, розкриття реальної ситуації екологічної безпеки та стандартів тощо. Таким чином, післявоєнний період розвитку України має стати періодом закріплення порядку сталого розвитку серед пріоритетних і стратегічних завдань діяльності держави і суспільства. Передумовою цього має бути проактивна позиція громадян та рух до співпраці між проєкологічними громадсько-політичними суб'єктами.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Питання 1. К. філос. н., проф. Вершина В. А., професор кафедри філософії факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Яка специфіка порядку денного сталого розвитку у порівнянні з іншими питаннями політичного порядку денного?

Дякую за питання. Обсяг та перспективи впровадження ініціатив сталого розвитку вимагає оцінки пріоритетності питань які просуваються до демократичної дискусії. При цьому значним виміром оцінки є колективна зацікавленість демократичного середовища у впровадженні сталого розвитку не як екологічних ініціатив а як чиннику укріплення демократії. При цьому важливим аспектом розгляду є те, як сталий розвиток сприяє утвердженню демократії та впливає на формування демократичного порядку денного.

Загальними передумовами актуалізації проблематики сталого розвитку є зв'язок з конкретними проблемами та потребами політичної спільноти. Конкретними механізмами актуалізації питань сталого розвитку є розкриття проблем довкілля, соціальних наслідків деструктивної промислової політики, загроз біорізноманіттю тощо. На етапі агрегування пунктів порядку денного пов'язаних зі сталим розвитком відбувається констеляція акторів порядку денного сталого розвитку, які намагаються суб'єктивно та відповідно до ресурсів представити конкретні ідеї, проекти та стратегії як невідкладні та обов'язкові до реалізації.

Питання 2. К. політ. н., проф. Петров П. Г., завідувач кафедри міжнародних відносин факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Ви наголошуєте на просуванні еко-цінностей в умовах сучасної демократії. А яка специфіка відстоювання адженди сталого розвитку в умовах демократичного транзиту

Дякую за питання. Транзитивні процеси в сучасному світі також виступають методологічною основою для осмислення перспектив провадження ініціатив та проектів сталого розвитку зокрема в умовах сучасної України необхідно встановлювати значення демократичних реформ в умовах російсько-української війни. Розширення цього аналітичного підходу розкриває різноманітні механізми та інструменти, які можуть сприяти не тільки розбудові, але й утриманню демократичного порядку денного в умовах сталого розвитку. Визначаючи та досліджуючи механізми демократичного транзиту, ми можемо сприяти більш ефективному взаємодії цих двох ключових аспектів сучасного суспільства, сприяючи сталому, рівномірному та демократичному розвитку.

Питання 3. К. політ. н., доц. Тимченко М. М., професор кафедри політології факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Ви наголошуєте на застосуванні методу кейс-стадіз. Які саме прикладні кейси Ви розглядаєте, в чому їх політична специфіка?

Дякую за питання. Коли ми говоримо про значення «прикладних кейсів формування порядку денного сталого розвитку» ми маємо на увазі, що означені кейси в цьому контексті вказують на конкретні випадки чи сценарії, які служать ілюстрацією впровадження стратегій та дій для досягнення сталого розвитку. «Формування порядку денного» означає визначення пріоритетів, завдань та стратегій, які спрямовані на гармонійний розвиток суспільства в економічному, соціальному та екологічному аспектах.

Сучасні кейси сталого розвитку групуються навколо основних прикладних проблем вирішення конкретних ситуацій. Зокрема поводження відходами в громадах надає інформацію про ключових суб'єктів просування рішень, а також чинників перешкоди та зупинення ініціатив. Тому типові прикладні кейси просування сталого розвитку групуються навколо реалізації конкретних проектів, які впливають на реалізації цілей сталого розвитку.

До найбільш поширених кейсів належать конкретні випадки інноваційного управління відходами. У багатьох країнах сучасного світу реалізуються інноваційні підходи до управління відходами, де владні інститути впроваджують нові технології та стратегії для зменшення екологічного впливу.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Д. політ. н., проф. Третяка О. А., в. о. завідувача кафедри політології, соціології та публічного управління факультету суспільних наук і міжнародних відносин:

Шановний головуючий, шановні члени міжкафедрального семінару!

Політична демократія і сталий розвиток є двома ключовими аспектами сучасного світу, які взаємодоповнюються та взаємозалежні. Політична демократія передбачає участь громадян у процесах влади та прийняття рішень, визначення громадської волі через вибори та участь у політичному житті. Концепція сталого розвитку, з іншого боку, пропонує забезпечити поточні потреби суспільства, не піддаючи під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої потреби.

У дисертації М. Кондратової сучасна політична демократія надає можливість громадянам висловлювати свої погляди, сприяє вирішенню конфліктів

та забезпечує механізми контролю за владою. За допомогою демократичних інститутів, таких як парламенти, вибори, свобода слова та судова система, суспільство може формувати політику, яка відповідає його потребам та цінностям. Однак існує низка викликів, які можуть вплинути на здатність політичної демократії до досягнення сталого розвитку.

По-перше, корупція та недостатня відкритість політичних процесів можуть порушити принципи демократії, призводячи до викривлення прийняття рішень та неврахування інтересів суспільства. Це може перешкодити досягненню сталого розвитку, оскільки надлишкове використання ресурсів, недбале природокористування та ігнорування соціальних потреб можуть підірвати стабільність та здатність суспільства до саморегулювання.

У другому розділі слушно підкреслено, що недостатня участь громадян у політичних процесах може призвести до втрати легітимності влади та відчуження суспільства від політичних інститутів. Сучасна демократія, як вірно вважає дисертантка, потребує активної участі та мобілізації громадян, щоб вони могли впливати на формулювання політики та враховувати інтереси всіх верств населення.

Для забезпечення просування сталого розвитку через політичну демократію, згідно з позицією авторки, необхідно здійснювати реформи, спрямовані на зміцнення демократичних інститутів, забезпечення прозорості та відкритості влади, а також залучення громадян до політичного життя. Це вимагає постійного діалогу між владою та громадянами, розвитку механізмів громадянського суспільства та підтримки вільних та незалежних ЗМІ.

У підсумку, політична демократія і сталий розвиток є взаємопов'язаними концепціями, які сприяють стабільності та процвітанню суспільства. Шлях до сталого розвитку лежить через зміцнення демократичних інститутів, залучення громадян до прийняття рішень та забезпечення відкритості та прозорості в політичних процесах.

У третьому розділі роботи М. Кондратової політичні комунікації в сучасному світі стають ключовим інструментом у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Ефективне спілкування між політичними діячами та громадянами визначає рівень довіри, розуміння та підтримки важливих рішень, спрямованих на досягнення сталого розвитку.

Спілкування в політичній сфері має бути відкритим, прозорим та відповідальним. Це означає, що політичні лідери мають чітко та зрозуміло комунікувати свої ідеї, стратегії та дії щодо сталого розвитку. Такий підхід допомагає відбудовувати довіру між владою та суспільством, сприяє активній участі громадян у процесах прийняття рішень та стимулює спільну діяльність для досягнення спільних цілей.

Крім того, публічні політичні комунікації щодо сталого розвитку відіграють важливу роль у формуванні світогляду та цінностей громадян, що є необхідним

для побудови сталого суспільства. Шляхи спілкування, такі як громадські дебати, консультації з громадськістю, а також використання медіа та соціальних мереж, дозволяють залучити різноманітні групи населення до дискусії та спільної діяльності з питань сталого розвитку.

Отже, як вірно вказує М. Кондратова, успішне спілкування в політичній сфері є ключовим чинником для досягнення сталого розвитку, оскільки воно сприяє розумінню, спільним діям та залученню громадян до важливих суспільних процесів.

У сучасному світі, коли зростає усвідомлення загроз, що ставлять під загрозу наше оточення, здоров'я та економічне добробут, просування цінностей сталого розвитку стає надзвичайно важливим завданням. Сталість розвитку – це парадигма, яка вимагає забезпечення поточних потреб суспільства, не піддаючи під загрозу можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Пропаганда цих цінностей в сучасному суспільстві має ключове значення, оскільки вона сприяє зміні свідомості, створенню відповідального споживацького поведінки та формуванню здорового екологічного і соціального середовища.

У дисертації доведено, що просування цінностей сталого розвитку відбувається через різноманітні канали та ініціативи, включаючи освіту, медіа, громадянське суспільство та діяльність державних установ. Одним із найважливіших аспектів є освіта та інформаційна кампанія, спрямована на підвищення обізнаності та розуміння проблем сталого розвитку серед громадян. Це включає в себе навчальні програми в школах та університетах, семінари, тренінги та інші форми навчання, спрямовані на виховання екологічної та соціальної свідомості.

Крім того, згідно з авторкою, медіа відіграють важливу роль у просуванні цінностей сталого розвитку шляхом інформування громадян про актуальні проблеми та досягнення в цій сфері. Як важливе джерело інформації та платформа для обміну ідеями, медіа можуть впливати на громадську думку та сприяти формуванню позитивного ставлення до сталого розвитку.

У роботі показано, що громадянське суспільство відіграє також важливу роль у просуванні цінностей сталого розвитку шляхом розвитку та підтримки ініціатив та проектів, спрямованих на захист довкілля, соціальну справедливість та економічний розвиток. Організації громадянського суспільства можуть діяти як агенти змін та стимулювати уряди та корпорації до прийняття більш сталого підходу до своєї діяльності.

Крім того, як вірно доведено в дисертації, демократичні державні установи мають великий потенціал у просуванні цінностей сталого розвитку через прийняття ефективних політик та законів, створення стимулів для здійснення сталого бізнесу та інвестицій у зелені технології та інфраструктуру.

Отже, як вірно вважає М. Кондратова, просування цінностей сталого розвитку в сучасному суспільстві є важливим завданням, що вимагає спільних

зусиль громадян, уряду, бізнесу та громадських організацій. Шлях до сталого майбутнього полягає у формуванні свідомого та відповідального підходу до прийняття рішень, який враховує потреби сучасного суспільства, не порушуючи при цьому можливості майбутніх поколінь.

Як підсумок, дисертація «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» є важливим доповненням до сучасної політологічної науки. Вона надає глибокий та комплексний аналіз процесів політичних змін у різних країнах та регіонах, що стане корисним джерелом для дослідників, студентів та практиків у галузі політичних наук. Кондратова Маргарита Вадимівна заслуговує присудження їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

ВИСНОВКИ РЕЦЕНЗЕНТІВ:

Д. політ. н, проф. Кривошеїн Віталій Володимирович, в. о. декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Оцінив роботу як самостійну, творчу і новаторську. Вивчення дисертації та наукових праць засвідчило актуальність та новизну роботи. Політичні відносини в сучасному світі відіграють важливу роль у формуванні стратегій та політик, спрямованих на досягнення сталого розвитку суспільства. Сталий розвиток вимагає вирішення складних екологічних, економічних та соціальних проблем, що вимагає активної участі політичних лідерів та урядів.

Політичні відносини визначають напрямки та пріоритети у прийнятті рішень, які мають великий вплив на сталий розвиток. Дипломатичні зусилля, міжнародні угоди та співпраця між країнами стають важливими інструментами для вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату, боротьба з бідністю та забезпечення доступу до ресурсів. Однак, необхідно визнати, що демократичні політичні відносини можуть бути і перешкодою для сталого розвитку, особливо в умовах конфліктів та протистоянь між країнами. Недоліки управління, корупція та відсутність спільної волі можуть призвести до неефективного використання ресурсів та збільшення екологічних та соціальних нерівностей.

Для досягнення сталого розвитку через політичні відносини необхідно забезпечити відкритість, прозорість та взаємодію між різними зацікавленими сторонами. Розуміння взаємних інтересів та спільних цілей є важливими елементами для успішної співпраці у напрямку сталого розвитку. Отже, сучасна демократія, за висновком дисертантки, має великий потенціал у досягненні сталого розвитку, але вимагають зосередження зусиль на співпраці, відкритості та взаєморозумінні між всіма зацікавленими сторонами.

Аналіз тексту дисертації та наукових праць засвідчив актуальність та

новизну роботи. Дисертаційна робота Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» є завершеною науковою працею, яка містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що свідчать про її складність, систематичність та важливе значення для сфери політичних наук. Вважаю, що дисертаційна робота Кондратової Маргарити Вадимівни відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

К. політ. н, доц. Лясота А. Є., доцент кафедри політології, соціології та публічного управління факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Погодилася з аналізом роботи, наданим першим рецензентом, зауважила, що підтримує думку групи забезпечення освітньо-наукової програми. Рецензентка зазначила, що авторкою у дисертації проявлений значний інтерес до політики сталого розвитку. В умовах демократії вона відіграє ключову роль у забезпеченні гармонії між поточними потребами суспільства та збереженням ресурсів для майбутніх поколінь. У демократичних суспільствах громадяни мають можливість впливати на прийняття політичних рішень через вибори, участь у громадських обговореннях та активну громадянську діяльність.

Одним із ключових елементів політики сталого розвитку в демократичних умовах є забезпечення відкритості та прозорості у процесі прийняття рішень. Дисертантка доводить, що громадяни повинні мати доступ до інформації про екологічні, економічні та соціальні аспекти рішень, що приймаються, і мати можливість активно впливати на цей процес.

Крім того, згідно з М. Кондратовою, демократія стимулює діалог між різними зацікавленими сторонами – урядом, громадянами, громадськими організаціями та бізнесом. Цей відкритий обмін думок і ідей сприяє знаходженню компромісів та розробці більш ефективних та демократичних політик сталого розвитку.

Недоліками політики сталого розвитку в умовах демократії може бути відсутність чіткої стратегії або зміна пріоритетів у залежності від політичної кон'юнктури. Також можуть виникати проблеми з вирішенням складних екологічних або соціальних проблем через роздрібненість владних структур або конфлікти між різними політичними силами.

Усупереч цьому, демократія може також сприяти інноваціям та впровадженню нових підходів до сталого розвитку через стимулювання конкуренції і відкритого обговорення ідей.

Отже, політика сталого розвитку в умовах демократії є складним процесом, який вимагає зосередження зусиль на забезпечення відкритості, участі громадян та співпраці між різними зацікавленими сторонами. Це може стати важливим фактором у досягненні сталого розвитку, який враховує інтереси сьогодення та майбутніх поколінь.

Вивчення тексту дисертації та наукових праць засвідчив актуальність та новизну роботи. Дисертаційна робота Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» є завершеною науковою працею, яка містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що свідчать про її складність, систематичність та важливе значення для сфери політичних наук. Вважаю, що дисертаційна робота Кондратової Маргарити Вадимівни відповідає вимогам **Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44**, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

В ОБГОВОРЕННІ ДИСЕРТАЦІЇ АСПІРАНТКИ Кондратової Маргарити Вадимівни ВЗЯЛИ УЧАСТЬ:

Д. філос. н., проф. Павлова Т.С., професор кафедри філософії факультету суспільних наук і міжнародних відносин:

Як член міжкафедрального наукового семінару факультету суспільних наук і міжнародних відносин, хочу висловитися про дану дисертаційну роботу. Робота є актуальною. Мені сподобалось, що вона доведена до логічного завершення та представляє собою реальний дослідний продукт, який може застосовуватись безпосередньо для аналізу сучасної політичної ситуації та процесу формування інституційного підґрунтя політичних рішень в Україні. У цілому, я вважаю, що зазначені недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. Дисертація задовольняє усім вимогам до таких робіт, і здобувач Кондратова Маргарити Вадимівни заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії. Мені дуже сподобалась її доповідь. Сподобались відповіді на всі запитання і на зауваження фахівців-експертів.

Д. філос. н., проф. Шевцов С.В., професор кафедри філософії факультету суспільних наук і міжнародних відносин:

Я хотів би погодитися, що робота Маргарити є дуже актуальною. Мені дуже сподобалось підгрунтя дослідження – сучасна ситуація в Україні та в світі, акцент на сьогоднішньому формуванні рішень українців, їх політичної ідентичності, зміни в світоглядах наших громадян з урахуванням російського вторгнення в нашу державу. Також хочу відзначити, що будь-яку складну наукову задачу не можна вирішити одним методом. Необхідний комплексний підхід. Питання комбінації таких методів, як методологічна рамка соціального конструктивізму та порівняльно-історичний метод, є дуже непростим питанням, але аспірант Альбіна його успішно вирішив. Варіацій без пекових загроз сьогодні вкрай багато в Україні й світі в цілому. Тому я задоволений, що під час дослідження такої складної проблеми отриманий такий вагомий результат.

Д. філос. н., проф. Огороков В.Б., професор кафедри філософії факультету суспільних наук і міжнародних відносин:

Мені дуже імпонує, що здобувачка в наш складний час наважилася на захист дисертації. Під час доповіді на міжкафедральному семінарі їй було подано ряд зауважень, він до них дослухався і надав грамотні відповіді, акцентував увагу на певних особливостях, зокрема, з прикладного аспекту. Мій висновок такий, що зауваження не впливають на загальне враження про роботу. Робота є завершеною і актуальною. Вона відповідає всім вимогам до наукових робіт, які висувуються на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Її автор, Кондратова Маргарита Вадимівна, заслуговує присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія. Дякую.

ВИСНОВОК

1. Актуальність теми дисертації

Важливою ознакою сучасного розвитку демократії є встановлення порядку денного суспільства і держави на основі вільних та відкритих обговорень. Репрезентація позицій основних політичних акторів виступає ключовою умовою ухвалення адекватних та ефективних публічних політичних рішень. Ознакою сталої та консолідованої демократії на сучасному етапі виступає наявність імперативів та прагматичних вимог сталого розвитку в порядку денного суспільства. Сталий розвиток в політичному плані вимагає особливої культури представлення політичних інтересів, високої підготовки та ерудиції від політичних лідерів, здатності до консенсусу та самообмеження у політичному змаганні. На сучасному етапі сталий розвиток не вичерпується проблемами

охорони навколишнього природного середовища. Сьогодні сталий розвиток – це ідейна основа потужних громадсько-політичних рухів щодо відстоювання соціальних, економічних й культурних вимог, важлива частина концептуального змісту конкретних програм політичних партій, базова основа для нормативного регулювання довгострокового розвитку таких наднаціональних об'єднань як Європейський Союз, НАФТА, ООН тощо.

Сучасна Україна, яка перебуває в умовах жорсткого протистояння з росією та здійснює захист екзистенційних цінностей, потребує чітких маркерів цивілізаційної ідентичності. Європейська інтеграція як незворотній вектор руху національної державності в контексті сталого розвитку отримує систему мотиваційних орієнтирів, які здатні сприяти більш дієвим та глибоким контактам із сучасними європейськими та євратлантичними партнерами. Просування сталого розвитку до порядку денного сучасної української держави є ключовим аспектом модернізації систем політичного менеджменту, інституалізації громадсько-політичної участі, створення нових умов нормативного захисту екосистем та довкілля для майбутніх поколінь.

Об'єднання українського суспільства та модернізація держави на основі цінностей та орієнтирів сталого розвитку забезпечує зосередження ресурсів країни на найбільш перспективних аспектах глобального прогресу. Розбудова сталої (консолідованої) демократії в Україні вимагає досвіду спільного утвердження проєкологічних або екодружніх цінностей, які стануть постійно діючим імперативами для наступних поколінь. Інституалізація демократичних обговорень порядку денного сталого розвитку на національному регіональному і локальному рівні визначає можливості просування України у світових рейтингах модернізації, технологічного поступу, зеленої економіки тощо. Порядок денний сталого розвитку включає активізацію екологічних політичних сил та громадських організацій, активізацію громадських комунікаційних кампаній, формалізацію квотування питань сталого розвитку в діяльності інститутів публічної влади.

Відповідно для сучасної української політичної науки та політичної практики актуальним є вироблення національного підходу для впровадження політичних пріоритетів сталого розвитку. Попри зусилля країни-агресорки знищити природоохоронний та ресурсний потенціал України (як це продемонстровано у випадку зухвалого руйнування Каховської гідроелектростанції), наша держава має продемонструвати потенціал єднання навколо цінностей та пріоритетів сталого розвитку у післявоєнний період.

Сталий розвиток буде важливим чинником відбудови зруйнованого інфраструктурного потенціалу та реалізації проєктів ресурсозбереження, раціонального природокористування тощо. Дослідження інституційних та комунікаційних вимірів формування демократичного порядку денного сталого розвитку визначає конкретні заходи та рекомендації стосовно ініціювання законодавчих змін та впровадження проєктних пропозицій на всіх рівнях

політичної організації українського суспільства. Осмислення зарубіжного досвіду просування порядку денного сталого розвитку спрямоване на формулювання пропозицій для консолідації проєкологічного політичного середовища сучасній Україні та світі в цілому.

Затвердження теми та плану дисертації. Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої Ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, протокол № 6 від 21.11.2020 р. Науковим керівником призначено д.політ.н., проф. Третяка О. А.

Зв'язок теми з науковими програмами, планами, темами Дисертаційна робота виконана згідно з темою науково-дослідної роботи кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара «Сталий політичний розвиток України в умовах демократичного транзиту та європейської інтеграції» № держреєстрації 0119U100299 (2018-2021 рр.).

Особистий внесок авторки. Дисертація є особистою науковою працею, яку виконано авторкою протягом 2020 – 2023 рр. Всі дослідні процедури та наукові публікації виконані авторкою самостійно, без співавторів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації. Сформульовані у дисертації наукові положення, висновки та рекомендації, відповідають вимогам до подібного виду досліджень і базуються на узагальненні широкого охоплення наукової літератури та достатнього обсягу аналітичних даних отриманих в ході виконання науково-дослідних робіт. Достовірність результатів дисертаційної роботи підтверджена їх апробаціями на науково-комунікативних заходах, у тому числі на міжнародних науково-практичних конференціях. Обґрунтованість отриманих результатів забезпечується завдяки комплексного використання в дисертаційній роботі теоретичних, емпіричних та статистичних методів наукових досліджень, які відповідають визначеним меті та завданням. Високий рівень обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації забезпечені структурно-логічною схемою дослідження відповідно до поставленої мети. Також, слід відзначити, відповідність предметної спрямованості дисертаційного дослідження паспорту наукової спеціальності 052 «Політологія».

Наукова новизна отриманих результатів

Наукова новизна полягає в тому, що вперше в українській політологічній традиції з'ясовано специфіку утвердження порядку денного сталого розвитку в умовах консолідованої демократії та демократичних трансформацій, виявлено значущі механізми конституційного та комунікаційного просування екологічних цінностей до загальнонаціональних політичних обговорень та прийняття політичних рішень. Уперше визначено специфіку порядку денного сталого розвитку в умовах сучасної демократії, який полягає в розгляді питань збалансованого розвитку суспільства та природоохоронних політик. Значущими рисами порядку денного сталого розвитку є: концептуальна обґрунтованість,

відкритість позицій стейкхолдерів політики сталого розвитку; взаємозв'язок з міжнародними стандартами сталого розвитку; належна артикуляція потреб сталого розвитку локальних громад і територіальних одиниць; прозорість підготовки рішень щодо реалізації сталого розвитку; апеляція до міжнародної підтримки рішень політики сталого розвитку. Також з'ясовано перелік інституційних стейкхолдерів політики сталого розвитку в умовах демократичних трансформацій. Ними є: політичні партії екологічного спрямування, громадські рухи які артикулюють впровадження компонентів сталого розвитку, неурядові організації, які реалізують проекти громадського відстоювання (адвокати) проблем та проектів сталого розвитку, групи інтересів екологічно-орієнтованого бізнесу, державні установи (міністерства, відомства та уряди в цілому), які здійснюють політику сталого розвитку відповідно до повноважень та предметів відання. Експертні та наукові спільноти, які просувають концепти політичного обґрунтування сталого розвитку, локальні громади та представницькі інститути місцевого самоврядування, зацікавлені в утвердженні порядку денного сталого розвитку. Уперше виявлені етапи утвердження порядку денного сталого розвитку в контексті демократичної політичної конкуренції. До них належать: 1) етап артикуляції потреб впровадження технологій сталого розвитку; 2) етап агрегування конкретних пропозицій та/або вимог щодо сталого розвитку; 3) обговорення/дискусія стосовно реалізації проектів сталого розвитку; 4) затвердження рішення стосовно сталого розвитку; 5) контроль виконання рішення з боку уповноважених інститутів та громадськості. В дисертації уточнено послідовність реалізації політико-комунікаційних кампаній щодо реалізації порядку денного сталого розвитку в сучасних медіа, соціальних мережах Інтернет тощо. Перша фаза: «атрактивний інцидент», який привертає увагу до проблем сталого розвитку; друга фаза: вивчення ефекту від «атрактивного інциденту»; третя фаза: мультиплікація ефекту формування інформаційного тла в якому питання сталого розвитку є нагальним та актуальним; четверта фаза: залучення громадського або політичного стейкхолдера щодо адвокасі-кампанії стосовно конкретного пункту порядку денного, присвяченого сталому розвитку; п'ята фаза: масована спин-кампанія щодо суспільної значущості програми проекту сталого розвитку; шоста фаза: імплементація проблеми сталого розвитку до порядку денного діяльності інститутів політичного управління на локальному, регіональному, національному міжнародному рівні; сьома фаза: просування питання сталого розвитку до пріоритетної частини загального політичного порядку денного; восьма фаза: ангажування середовища прийняття рішень до формування консенсусу щодо інституційного розгляду питання сталого розвитку; дев'ята фаза: експертна підтримка підготовки рішення щодо питання сталого розвитку; десята фаза: висвітлення голосування та/або ухвалення рішення щодо сталого розвитку. Розвинуто специфічні риси просування екологічних або екодружніх цінностей до обговорень значущих для стану громадської думки та

загального укріплення розвитку на рівні локальних громад в умовах сталої демократії. Ними є: зв'язок зі споживчою поведінкою, зв'язок з економічним та бізнес- середовищем сталого розвитку, фокусування уваги на пріоритетності захисту навколишнього природного середовища, укріплення культурної цінності сталого розвитку, маркетингова технологія конкурентного значення цінностей сталого розвитку, утвердження безальтернативності екодружньої та екологічно орієнтованої поведінки та індивідуальних переконань, моніторинг громадської думки стосовно екологічних цінностей в межах громади територіальної одиниці та національної держави. У дисертації М. Кондратової дістали подальшого розвитку концепція оптимізації взаємодії інститутів державної влади та громадського середовища в контексті утвердження порядку денного сталого розвитку. Впроваджено доповнення до ініціювання національного форуму сталого розвитку як відкритого простору обговорення першочергових питань реалізації сталого розвитку в Україні, апробація порядку денного політики сталого розвитку конкретних регіонах України, реалізація моніторингових проєктів ефективності ініціатив та проєктів щодо сталого розвитку, створення загальнонаціональної електронної бази проєктів сталого розвитку на локальному регіональному і національному рівнях. Знайшла розвиток артикуляція першочергових пунктів порядку денного сталого розвитку в Україні. Вони включають: консолідацію політичного середовища стейкхолдерів сталого розвитку, мультиплікацію позитивного досвіду ініціатив та проєктів сталого розвитку, формування бази нормативного закріплення екодружньої та екологічно орієнтованої поведінки інститутів публічної влади, громадських спільнот та окремих громадян.

Практичне значення результатів дослідження полягає у встановленні стратегічних цілей антикризової політичної комунікації неординарними засобами просування цінностей сталого розвитку. Результати дослідження можуть бути застосовані в аналізі переваг та плануванні політико-комунікаційних кампаній сталого розвитку на рівні держави регіональних адміністрації локальних громад. Також результати роботи можуть бути використані для підвищення ефективності сучасних виборчих кампаній в контексті представлення еко-дружніх цінностей з обмеженими ресурсами та привернення уваги до значущих суспільних проблем за межами офіційного порядку денного.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях та особистий внесок у них автора.

Постановка і вирішення всього комплексу завдань та публікація результатів дослідження здійснені автором самостійно. За темою дослідження автором одноосібно опубліковано 4 робіт, з них 4 – у фахових виданнях України з політичних наук, 4 – в матеріалах міжнародних і всеукраїнських конференцій. Публікації Кондратової М. В. відповідають вимогам пп. 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами).

Список робіт, опублікованих за темою дисертації:

Наукові праці, у яких викладені основні положення дисертації:

Публікації у наукових фахових виданнях України та міжнародних науково-метричних базах:

1. Кондратова М. В. Сталий розвиток у політичному порядку денному: тенденції просування. «Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences», 2021, 4 (2)54-60. DOI: 10.15421/342122
2. Кондратова М. В. Просування політико-екологічних цінностей: інституційні, організаційні та комунікаційні засади. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. Студії. 2022. Випуск 42, с. 246–252 DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.42.32>
3. Кондратова М. В. Екологічні цінності як чинник мотивації діяльності політичних інститутів (досвід сучасного ЄС). Регіональні студії, № 31 2022 97-101 DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.31.18>
4. Кондратова М. В. Проекти сталого розвитку як предмет обговорення сучасних європейських та українських політичних сил. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. Випуск. 2 (62), 2022 82-87 DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-12](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-12)

Додаткові праці

1. Кондратова М. В., Кремена В. І. Інформаційні війни: сутність, специфіка, механізми виникнення. Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції Громадсько-політична діяльність та соціально-гуманітарні науки в умовах демократичних трансформацій: (м. Дніпро, 27 березня 2019 р.); за заг. ред. О. С. Токовенка МОН України, Дніпро. нац. ун-т ім. О. Гончара. Ніжин : вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2019. 97-98.
2. Кондратова М. В. Сталий розвиток у перспективі політичних проєктів Матеріали І Всеукраїнської наук.-практ. конф. Громадсько-політична діяльність та соціальногуманітарні науки в умовах російської агресії : матеріали (м. Дніпро, 20 квітня 2023 р.) ; за заг. ред. О. А. Третяка / МОН України, Дніпро. нац. ун-т ім. О. Гончара – Ніжин : вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2023. 22-24.
3. Кондратова М.В. Просування цінностей сталого розвитку до політичного порядку денного: особливості і перспективи. Збірка матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Придніпровські соціологічні читання» (м. Дніпро, 30 вересня 2022 року) / відповідальний за

випуск, професор В.В. Кривошеїн. Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+», 2022. 120 с. 80-81.

4. Кондратова М.В. Сталий розвиток у європейській перспективі. Збірка матеріалів ХХІ Регіональної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України» (м. Дніпро, 09 травня 2024 року) / відповідальний за випуск, професор о. М. Рудик. Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+», 2024. 120 с. 80-81.

На підставі заслуховування та обговорення доповіді Кондратової Маргарити Вадимівни про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів дисертації Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії твід 12 січня 2022 р. № 44.

2. Рекомендувати дисертацію Кондратової Маргарити Вадимівни «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» до захисту в спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

3. Рекомендувати вченій раді університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія Кондратової Маргарити Вадимівни у такому складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада	Публікації (наводяться 3 публікації за останні 5 років)
Кривошеїн Віталій Володимирович (голова)	Доктор політичних наук, 23.00.01 теорія та історія політичної науки, Україна, професор	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, в. о. декана факультету суспільних наук і	1. Кривошеїн В. Соціально-політичні ризики віртуалізації держави. <i>Грані</i> . 2019. Т. 22, № 12. С. 5-14. (фахове видання України, кат. В, Index Copernicus) DOI: 10.15421/172000 URL: https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1448 2. Кривошеїн В. Ризики впровадження е-голосування в Україні в контексті постпандемічної трансформації демократії. <i>Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences</i> . 2020. Vol. 3, № 2. P. 131-138.

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада	Публікації (наводяться 3 публікації за останні 5 років)
		міжнародних відносин	(фахове видання України, кат. Б, Index Copernicus) DOI: 10.15421/342040 URL: https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/1031 3. Кривошеїн В. Неототалітарні тенденції постпандемічної трансформації демократії. <i>Політикус</i> . 2020. Вип. 6. С. 38-44. (фахове видання України, кат. Б, Index Copernicus) DOI:10.24195/2414-9616.2020-6.7 URL: http://politicus.od.ua/6_2020/9.pdf
Іщенко Ігор Васильович (рецензент)	Доктор політичних наук, 23.00.02 політичні інститути та процеси, 2010, Україна	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри міжнародних відносин факультету суспільних наук і міжнародних відносин	1. Іщенко І., Грачевська Т., Островська В.(2022). Реалізація проєкту «Північний потік – 2»: геополітичний вимір. Геополітика України: Історія і сучасність. Збірник наукових праць. Вип.1(28). С.17-28. DOI: 10.24144/2078-1431.2022.1(28). http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/263290 (фахове, видання, категорія Б). 2. Ishchenko I., Vysotskyi O., Perminov V.(2020). Technology for determining the effectiveness of international cooperation in the mining industry. <i>Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu</i> . 2020, (2): 137-142. https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-2/137 (Scopus) 3. Іщенко І.В., Башкеева О.М.(2021). Експланаційні можливості теорії конструктивізму в умовах зростання нелінійності світової системи. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. Т. 13, № 2, с. 66-74. https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/1073 (фахове, видання, категорія Б).
Лясота Аліна Євгенівна (Рецензент)	кандидат політичних наук 23.00.02 – політичні інститути та процеси, 2018 р., Україна	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, доцент кафедри міжнародних відносин факультету суспільних наук і	1. Bohdan Hrebenuk; Viktoriia Hrytsun; Valerii Bortniak; Kateryna Bortniak: Alina Liasota .The interests of state and civil society as a determinant of the democratic political development of Central and Eastern Europe countries. <i>Cuestiones Politicas, Volumen 39, Numero 70, 2021, 429-445 pp. (WOS)</i> DOI: https://doi.org/10.46398/cuestpol.3970.25 2. Лясота А. Є. Гендерний вимір паритетної демократії. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. 2022. Випуск №40. С.164-171. (фахове, видання, категорія Б). 3. Лясота А. Є. Розбудова паритетної демократії в сучасній Україні: гендерні проблеми та перспективи.Регіональні студії. Ужгородський національний університет. 2022. № 30. С.71-75.

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада	Публікації (наводяться 3 публікації за останні 5 років)
		міжнародних відносин	(фахове, видання, категорія Б).
Яковлева Лілія Іванівна (опонент)	Доктор політичних наук, 23.00.02-політичні інститути та процеси, 2021 р., Україна	Національний університет «Одеська юридична академія», МОН України, кафедра соціології, професор	1. Яковлева Л.І. Легітимність публічної влади в Україні: рецепції та новації : монографія. Херсон : Гельветика, 2020.325 с. (Одноосібна монографія) 2. Яковлева Л. І. Паритет легітимності та легальності: концептуальні засади політико-правового дискурсу. Політик: науковий журнал. 2020. Випуск 2. С. 25-30. DOI https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020-2-25-30 http://noliticus.od.ua/2_2020/4.pdf (фахова, категорія Б) 3. Яковлева Л. І. Комунікативний вимір процесу легітимації публічної влади. Політик: науковий журнал. 2020. Випуск 3. С. 103-108. DOI https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020-3.16 http://noliticus.od.ua/3_2020/18.pdf (фахова, категорія Б) http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/34/18.pdf DOI https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.18
Хилько Микола Іванович (опонент)	доктор політичних наук 23.00.02 – політичні інститути та процеси, 2007 р., Україна	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, МОН України, доцент кафедри політології	1.Хилько М. І. Екологічна безпека як фундаментальна складова національної безпеки Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія політичні науки №6 (2021)69-75 DOI: https://doi.org/10.31558/2617-0248.2021.6.11 2.Хилько М. І. Цінності екологічної безпеки як соціокультурні регулятори соціуму Політичне життя № 3 (2021) 101-108 DOI: https://doi.org/10.31558/2519-2949.2021.3.15 3. Хилько М. І. Товмаш Д. А. Цілі сталого розвитку як спроба цілеспрямованого програмування гармонії майбутнього людства Політологічний вісник: Збірник наукових праць № 88 (2022)36-60 DOI: https://doi.org/10.17721/2415-881x.2022.88.36-60

Результати голосування:

«За» - 15 ,

«Проти» - немає,

«Утримались» - немає.

Головуючий

Секретар

Віталій КРИВОШЕЇН

Вікторія ВЕРШИНА